

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior

În vederea implementării prevederilor art.81 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.634), cu modificările ulterioare, și în conformitate cu recomandările Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED-F 2013), elaborate de Comisia europeană în vederea aplicării uniforme a cadrului normativ al organizării studiilor superioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior (se anexează).

2. Nomenclatorul sus-menționat reprezintă parte componentă a standardelor de stat în domeniul pregătirii cadrelor în instituțiile de învățământ superior publice și private și se pune în aplicare începând cu anul I de studii al anului universitar 2017-2018.

3. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, instituțiile de învățământ superior vor actualiza/elabora și vor aproba programele de studii superioare de licență – ciclul I în conformitate cu Nomenclatorul sus-menționat.

4. În contextul autonomiei universitare, programele de studii superioare la ciclurile II – master și III – doctorat vor fi elaborate de către instituția de învățământ superior, aprobate și autorizate provizoriu, conform legislației în vigoare.

5. Programele de studii la ciclurile I, II și III, acreditate sau autorizate provizoriu conform cadrului legal la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, își păstrează drepturile rezultate din acreditare/autorizare și sînt corelate cu specialitățile/programele respective din Nomenclatorul menționat.

6. Studenții înmatriculați la studii în baza Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățămînt superior, ciclul I, aprobat prin Legea nr. 142-XVI din 7 iulie 2005, își vor finaliza studiile în conformitate cu prevederile Nomenclatorului respectiv.

7. La intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, Ministerul Educației va aduce actele normative din domeniu în concordanță cu prevederile acesteia.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

NOMENCLATORUL
domeniilor de formare profesională
și al specialităților în învățământul superior

1. Domeniul general de studii este definit prin cunoștințe și competențe generale.

2. Titlul de *licențiat, master și doctor* se conferă în domeniul general de studii, cu următoarele excepții:

a) la domeniile 031. *Științe sociale și comportamentale*, 091. *Sănătate și 1031. Științe militare*, se acordă titlurile în domeniul de formare profesională;

b) la domeniul 07. *Inginerie, tehnologii de prelucrare, arhitectură și construcții*, se acordă titlul de *inginer licențiat*;

c) la programul de studii superioare integrate 0731.1. *Arhitectură* se acordă titlul de *arhitect*, iar la ciclul III – titlul de *doctor arhitect*;

d) la programul de studii superioare integrate 0841.1. *Medicină veterinară* se acordă titlul de *medic veterinar*.

Codul și denumirea domeniului fundamental al științei, culturii și tehnicii <i>Broad field</i>	Codul și denumirea domeniului general de studiu <i>Narrow field</i>	Codul și denumirea domeniului de formare profesională <i>Detailed field</i>	Specialitatea/ programul de studii la ciclul I – licență <i>The study program</i>	Numărul ECTS
---	--	--	--	-----------------

1	2	3	4	5
01. Educație <i>01. EDUCATION</i>	011. Științe ale educației³ <i>011. Education</i>	0111. Științe ale educației <i>0111. Education science</i>	0111.1. Pedagogie ¹ <i>0111.1. Pedagogy</i>	180
			0111.2. Psiho-pedagogie specială <i>0111.2. The special psycho-pedagogy</i>	180
		0112. Pedagogie preșcolară <i>0112. Training for preschool teachers</i>	0112.1. Pedagogie preșcolară <i>0112.1. Pre-primary teacher training</i>	180
		0113. Pedagogie în învățământul primar <i>0113. Teacher training without subject</i>	0113.1. Pedagogie în învățământul primar <i>1113.1. Primary teacher training</i>	180

1	2	3	4	5
		<i>specialisation</i>		
02. ARTE ȘI ȘTIINȚE UMANISTE <i>02. ARTS AND HUMANITIES</i>	021. Arte <i>021. Arts</i>	0211. Tehnici audiovizuale și producție media <i>0211. Audio-visual techniques and media production</i>	0211.1. Regie film și TV <i>0211.1. Directing film and TV</i>	240
			0211.2. Imagine film și TV <i>0211.2. Picture film and TV</i>	240
			0211.3. Fotografie artistică <i>0211.3. Art photography</i>	180
			0211.4. Producție film și TV <i>0211.4. Film and TV production</i>	180
			0211.5. Comunicarea audio-vizuală <i>0211.5 Audiovisual communication</i>	180
		0212. Design vestimentar și design interior <i>0212. Fashion and interior design</i>	0212.1. Modă – design vestimentar <i>0212.1. Fashion design</i>	180
			0212.2. Design interior <i>0212.2. Interior design</i>	180
		0213. Arte plastice <i>0213. Fine arts</i>	0213.1. Pictură <i>0213.1. Painting (art)</i>	240
			0213.2. Grafică <i>0213.2. Graphics</i>	240
			0213.3. Sculptură <i>0213.3. Sculpture</i>	240
			0213.4. Istoria și teoria artelor plastice <i>0213.4. Fine arts history and theory</i>	180
		0214. Arte decorative <i>0214. Handicrafts</i>	0214.1. Arte decorative aplicative ⁵ <i>0214.1. Applied decorative arts</i>	180
			0214.2. Restaurarea și conservarea operelor de artă	180

1	2	3	4	5
			<i>0214.2. Restoration and preservation of works of art</i>	
		0215. Muzică <i>0215. Music</i>	0215.1. Interpretare instrumentală ⁶ <i>0215.1. Instrumental performance</i>	240
			0215.2. Canto ⁷ <i>0215.2. Canto</i>	240
			0215.3. Dirijare muzicală ⁸ <i>0215.3. Music conducting</i>	240
			0215.4. Compoziție muzicală ⁹ <i>0215.4. Music composition</i>	240
			0215.5. Muzicologie <i>0215.5. Musicology</i>	240
		0216. Arte teatrale <i>0216. Performing arts</i>	0216.1. Actorie <i>0216.1. Acting</i>	240
			0216.2. Regie <i>0216.2. Directing</i>	240
			0216.3. Scenografie <i>0216.3. Scene designing</i>	240
			0216.4. Dramaturgie și scenaristică <i>0216.4. Playwriting and scriptwriting</i>	240
			0216.5. Teatologie și management teatral <i>0216.5. Theatre studies and theatre management</i>	240
			0216.6. Coregrafie/ Dans ^{2,3,4} <i>0216.6. Choreography/ Dance</i>	240
	022. Științe umaniste <i>022. Humanities</i>	0220. Antropologie <i>0220. Anthropology</i>	0220.1. Antropologie <i>0220.1. Anthropology</i>	180
		0221. Religie și teologie <i>0221. Religion and theology</i>	0221.1. Teologie <i>0221.1. Theology</i>	180
		0222. Istorie și arheologie <i>0222. History and</i>	0222.1. Istorie ^{2,3} <i>0222.1. History</i>	240

1	2	3	4	5
		<i>archaeology</i>	0222.2. Arheologie <i>0222.2. Archaeology</i>	180
		0223. Filozofie și etică <i>0223. Philosophy and ethics</i>	0223.1. Filozofie <i>0223.1. Philosophy</i>	180
		0229. Culturologie <i>0229. Culturology</i>	0229.1. Culturologie <i>0229.1. Culturology</i>	180
			0229.2. Producție culturală și management artistic <i>0229.2. Cultural production and art management</i>	180
	023. Filologie <i>023. Languages</i>	0231. Filologie¹⁰ <i>0231. Language acquisition</i>	0231.1. Limbi clasice <i>0231.1. Classical languages</i>	180
			0231.2. Limbi străine ^{2,3} <i>0231.2. Foreign languages</i>	240
			0231.3. Traducere și interpretare <i>0231.3. Translation and interpretation</i>	180
		0232. Literatură și lingvistică¹¹ <i>0232. Literature and linguistics</i>	0232.1. Limba și literatura română ^{2,3} <i>0232.1. Romanian language and literature</i>	240
			0232.2. Limbi și literaturi ^{2,3} <i>0232.2. Language and literature</i>	240
03. ȘTIINȚE SOCIALE, JURNALISM ȘI RELAȚII PUBLICE <i>03. SOCIAL SCIENCES, JOURNALISM AND INFORMATION</i>	031. Științe sociale și comportamentale <i>031. Social and behavioural sciences</i>	0312. Științe politice <i>0312. Political sciences</i>	0312.1. Politologie <i>0312.1. Politics</i>	180
			0312.2. Relații internaționale <i>0312.2. International relations</i>	180
		0313. Psihologie <i>0313. Psychology</i>	0313.1. Psihologie <i>0313.1. Psychology</i>	180
		0314. Sociologie <i>0314. Sociology</i>	0314.1. Sociologie <i>0314.1. Sociology</i>	180
		0319. Asistență socială	0319.1. Asistență socială	180

1	2	3	4	5
		<i>0319. Social assistance</i>	<i>0319.1. Social assistance</i>	
	032. Jurnalism și informare <i>032. Journalism and information</i>	0321. Jurnalism și comunicare <i>0321. Journalism and communication</i>	0321.1. Jurnalism și procese mediatice <i>0321.1. Journalism and media processes</i>	180
			0321.2. Comunicare și relații publice <i>0321.2. Communication and public relations</i>	180
		0322. Biblioteconomie, informare și studii arhivistice <i>0322. Library, information and archival studies</i>	0322.1. Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică <i>0322.1. Librarianship, informational assistance and archival studies</i>	180
			0322.2. Tehnologia comunicării infodocumentare <i>0322.2. Technology of infodocumentary communication</i>	180
			0322.3. Activitate editorială <i>0322.3. Editorial activity</i>	180
04. BUSINESS, ADMINISTRARE ȘI DREPT <i>04. BUSINESS, ADMINISTRATION AND LAW</i>	040. Științe administrative <i>040. Administration sciences</i>	0400. Științe administrative <i>0400. Administration sciences</i>	0400.1. Administrație publică <i>0400.1. Public administration</i>	180
	041. Științe economice <i>041. Economic sciences</i>	0410. Științe economice <i>0410. Economic sciences</i>	0410.1. Economie generală <i>0410.1. General economy</i>	180
			0410.2. Economie mondială și relații economice internaționale <i>0410.2. World economy and international economic relations</i>	180
			0410.3. Econometrie și statistică economică <i>0410.3. Econometrics and economic</i>	180

1	2	3	4	5	
			<i>statistics</i>		
			0410.4. Cibernetică și informatică economică <i>0410.4. Economic cybernetics and informatics</i>	180	
		0411. Contabilitate <i>0411. Accounting</i>	0411.1. Contabilitate <i>0411.1. Accounting</i>	180	
		0412. Finanțe și bănci <i>0412. Finance and banking</i>	0412.1. Finanțe și bănci <i>0412.1. Finance and banking</i>	180	
		0413. Business și administrare <i>0413. Business administration</i>	0413.1. Business și administrare <i>0413.1. Business administration</i>	180	
			0413.2. Achiziții <i>0413.2. Procurement</i>	180	
		0414. Marketing <i>0414. Marketing</i>	0414.1. Marketing și logistică <i>0414.1. Marketing and logistics</i>	180	
		0419. Merceologie și comerț <i>0419. Commodity and trade</i>	0419.1. Merceologie și comerț <i>0419.1. Commodity and trade</i>	180	
		042. Drept <i>042. Law</i>	0421. Drept <i>0421. Law</i>	0421.1. Drept <i>0421.1. Law</i>	240
				0421.2. Criminologie și științe penale <i>0421.2. Criminology and penal science</i>	240
05. ȘTIINȚE ALE NATURII, MATEMATICĂ ȘI STATISTICĂ <i>05. NATURAL SCIENCES, MATHEMATICS AND STATISTICS</i>	050. Științe chimice <i>050. Chemical sciences</i>	0500. Chimie <i>0500. Chemistry</i>	0500.1. Chimie ^{2,3} <i>0500.1. Chemistry</i>	240	
			0500.2. Chimie biofarmaceutică <i>0500.2. Biopharmaceutical chemistry</i>	240	
	051. Științe biologice <i>051. Biological sciences</i>	0511. Biologie <i>0511. Biology</i>	0511.1. Biologie ^{2,3} <i>0511.1. Biology</i>	240	
			0512. Biochimie <i>0512.</i>	0512.1. Biochimie <i>0512.1. Biochemistry</i>	180

1	2	3	4	5
		<i>Biochemistry</i>		
	052. Științe ale mediului <i>052. Environmental sciences</i>	0521. Științe ale mediului <i>0521. Environmental sciences</i>	0521.1. Ecologie <i>0521.1. Ecology</i>	180
	053. Științe fizice <i>053. Physical sciences</i>	0532. Științe ale pământului <i>0532. Earth sciences</i>	0532.1. Geografie ^{2,3} <i>0532.1. Geography</i>	240
			0532.2. Geologie <i>0532.2. Geology</i>	180
			0532.3. Hidrologie și meteorologie <i>0532.3. Hydrology and meteorology</i>	180
			0532.4. Științele solului <i>0532.4. Soil science</i>	240
		0533. Fizică <i>0533. Physics</i>	0533.1. Fizică ^{2,3} <i>0533.1. Physics</i>	240
			0533.2. Astronomie ^{2,3} <i>0533.2. Astronomy</i>	240
	054. Matematică și statistică <i>054. Mathematics and statistics</i>	0541. Matematică <i>0541. Mathematics</i>	0541.1. Matematică ^{2,3} <i>0541.1. Mathematics</i>	240
			0541.2. Matematică aplicată <i>0541.2. Applied mathematics</i>	240
		0542. Statistică <i>0542. Statistics</i>	0542.1. Statistică <i>0542.1. Statistics</i>	180
06. TEHNOLOGII ALE INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR <i>06. INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (ICTs)</i>	061. Tehnologii ale informației și comunicațiilor <i>061. Information and communication technologies (ICTs)</i>	0612. Proiectarea și administrarea sistemelor informaționale <i>0612. Database and network design and administration</i>	0612.1. Calculatoare și rețele <i>0612.1. Computers and networking</i>	240
			0612.2. Managementul informației <i>0612.2. Informational management</i>	180
		0613. Dezvoltarea produselor-program și a aplicațiilor <i>0613. Software and applications development and analysis</i>	0613.1. Tehnologia informației <i>0613.1. Information technology</i>	240
			0613.2. Securitate informațională <i>0613.2. Information security</i>	240
			0612.3. Ingineria	240

1	2	3	4	5
			software <i>0612.3. Software engineering</i>	
			0612.4. Informatică ^{2,3} <i>0612.4. Informatics (computer science)</i>	240
			0612.5. Informatică aplicată <i>0612.5. Applied informatics (computer science)</i>	180
07. INGINERIE, TEHNOLOGII DE PRELUCRARE, ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚII <i>07. ENGINEERING, MANUFACTURING AND CONSTRUCTION</i>	071. Inginerie și activități ingineresti <i>071. Engineering and engineering trades</i>	0710. Inginerie și management <i>0710. Engineering and management</i>	0710.1. Inginerie și management pe ramuri ¹² <i>0710.1. Engineering and management by fields</i>	240
			0710.2. Inginerie și managementul calității ¹³ <i>0710.2. Engineering and quality management</i>	240
		0711. Inginerie chimică și procese <i>0711. Chemical engineering and processes</i>	0711.1. Tehnologie chimică industrială <i>0711.1. Industrial chemical technology</i>	240
			0711.2. Prelucrarea chimică a țițeiului, gazelor și petrolului <i>0711.2. Oil/gas /petrol chemical processing</i>	240
			0711.3. Tehnologia produselor cosmetice și medicinale <i>0711.3. Cosmetic and medical goods technology</i>	240
			0711.4. Biotehnologii ¹⁴ <i>0711.4. Biotechnology</i>	240
		0712. Tehnologiile de protecție a mediului <i>0712. Environmental protection technology</i>	0712.1. Ingineria mediului <i>0712.1. Environmental engineering</i>	240
		0713. Energetică	0713.1. Electroenerge-	

1	2	3	4	5
		și inginerie electrică <i>0713. Electricity and energy</i>	tică <i>0713.1. Electrical power engineering</i>	240
			0713.2. Termoenergetică <i>0713.2. Thermoenergetics</i>	240
			0713.3. Ingineria sistemelor electromecanice <i>0713.3. Electromechanics engineering</i>	240
			0713.4. Ingineria sistemelor de energii regenerabile <i>0713.4. Renewable energy systems engineering</i>	240
			0713.5. Electrificarea agriculturii <i>0713.5. Electrification of agriculture</i>	240
		0714. Electronică și automatizări <i>0714. Electronics and automation</i>	0714.1. Tehnologii și sisteme de telecomunicații <i>0714.1. Telecommunications technologies and systems</i>	240
			0714.2. Rețele și software de telecomunicații <i>0714.2. Telecommunications networks and software</i>	240
			0714.3. Comunicații radio și televiziune <i>0714.3. Radio-communications and television</i>	240
			0714.4. Electronică aplicată <i>0714.4. Applied electronics</i>	240
			0714.5. Micro-electronică și nanotehnologii <i>0714.5. Micro-electronics and nanotechnologies</i>	240

1	2	3	4	5
			0714.6. Automatică și informatică <i>0714.6. Automation and informatics</i>	240
			0714.7. Robotică și mecatronică <i>0714.7. Robotics and mechatronics</i>	240
			0714.8. Securitatea sistemelor electronice și de telecomunicații <i>0714.8. Electronic and telecommunications systems security</i>	240
			0714.9. Inginerie biomedicală <i>0714.9. Biomedical engineering</i>	240
		0715. Mecanică și prelucrarea metalelor <i>0715. Mechanics and metal trades</i>	0715.1. Tehnologia construcțiilor de mașini <i>0715.1. Mechanical engineering technology</i>	240
			0715.2. Mașini și sisteme de producție <i>0715.2. Machines and production systems</i>	240
			0715.3. Inginerie mecanică <i>0715.3. Mechanical engineering</i>	240
			0715.4. Mașini și instalații frigorifice, sisteme de climatizare <i>0715.4. Refrigerating machinery and equipment, air-conditioning systems</i>	240
			0715.5. Mașini și mecanisme pentru construcții <i>0715.5. Construction machinery and mechanisms</i>	240
			0715.6. Ingineria designului de produs <i>0715.6. Product design engineering</i>	240
			0715.7. Design	240

1	2	3	4	5
			industrial <i>0715.7. Industrial design</i>	
		0716. Autovehicule, nave și aeronave <i>0716. Motor vehicles, ships and aircraft</i>	0716.1. Ingineria transportului auto <i>0716.1. Vehicle engineering</i>	240
			0716.2. Ingineria transportului feroviar <i>0716.2. Railway transport engineering</i>	240
			0716.3. Ingineria transportului naval <i>0716.3. Naval transport engineering</i>	240
			0716.4. Inginerie agrară <i>0716.4. Agricultural engineering</i>	240
	072. Tehnologii de fabricare și prelucrare <i>072. Manufacturing and processing</i>		0721. Procesarea alimentelor <i>0721. Food processing</i>	0721.1. Tehnologia și managementul alimentației publice <i>0721.1. Technology and management of public nourishment</i>
		0721.2. Tehnologia produselor alimentare <i>0721.2. Food production technology</i>		240
		0721.3. Tehnologia vinului și a produselor obținute prin fermentare <i>0721.3. Technology of wine and fermented products</i>		240
		0722.1. Ingineria prelucrării lemnului <i>0722.1. Woodworking engineering</i>	240	
		0722. Tehnologia materialelor (sticlă, hârtie, plastic și lemn) <i>0722. Materials (glass, paper, plastic and wood)</i>	0722.2. Ingineria materialelor și articolelor de construcție <i>0722.2. Engineering of construction materials</i>	240
			0722.3. Design și tehnologii poligrafice <i>0722.3. Printing</i>	240

1	2	3	4	5
			<i>design and technology</i>	
		0723. Textile (îmbrăcăminte, încălțăminte și articole din piele) <i>0723. Textiles (clothes, footwear and leather)</i>	0723.1. Tehnologia și designul confecțiilor textile <i>0723.1. Technology and design of textiles</i>	240
			0723.2. Tehnologia și designul încălțăminte și articolelor de marochinărie <i>0723.2. Technology and design of footwear and leather goods</i>	240
			0723.3. Design vestimentar industrial <i>0723.3. Industrial fashion design</i>	240
		0724. Minerit și extracții <i>0724. Mining and extraction</i>	0724.1. Inginerie minieră <i>0724.1. Mining engineering</i>	240
	073. Arhitectură și construcții <i>073. Architecture and construction</i>	0731. Arhitectură și dezvoltarea teritorială <i>0731. Architecture and regional planning</i>	0731.1. Arhitectură ¹⁵ <i>0731.1. Architecture</i>	360
			0731.2. Inginerie geodezică și cadastru <i>0731.2. Geodetic engineering and cadastre</i>	240
			0731.3. Cadastru și organizarea teritoriului <i>0731.3. Cadastre and the land management</i>	240
			0731.4. Planificare urbană și regională <i>0731.4. Urban and regional planning</i>	240
			0731.5. Evaluarea și dezvoltarea imobilului <i>0731.5. Real estate valuation</i>	240
		0732. Construcții și inginerie civilă <i>0732. Building and civil engineering</i>	0732.1. Construcții industriale și civile <i>0732.1. Industrial and civil construction</i>	240
			0732.2. Căi ferate, drumuri, poduri	240

1	2	3	4	5
			0732.2. <i>Railways, roads, bridges</i>	
			0732.3. Alimentații cu apă, canalizări 0732.3. <i>Water supply, sewerage engineering</i>	240
			0732.4. Ingineria sistemelor termice, de gaze și climatizare pentru clădiri 0732.4. <i>Engineering of heating, gas supply and ventilation for buildings</i>	240
			0732.5. Inginerie anti-incendii și protecție civilă 0732.5. <i>Antifire engineering and civil protection</i>	240
08. ȘTIINȚE AGRICOLE, SILVICULTURĂ, PISCICULTURĂ ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ <i>08. AGRICULTURE, FORESTRY, FISHERIES AND VETERINARY</i>	081. Științe agricole <i>081. Agriculture</i>	0811. Producția vegetală și animală <i>0811. Crop and livestock production</i>	0811.1. Agronomie <i>0811.1. Agronomy</i>	240
			0811.2. Selecția și genetica culturilor agricole <i>0811.2. Crop breeding and genetics</i>	240
			0811.3. Horticultură <i>0811.3. Horticulture</i>	240
			0811.4. Viticultură și vinificație <i>0811.4. Viticulture and winegrowing</i>	240
			0811.5. Protecția plantelor <i>0811.5. Crops protection</i>	240
			0811.6. Zootehnie <i>0811.6. Livestock</i>	240
			0811.7. Siguranța produselor agroalimentare <i>0811.7. The safety of food products</i>	240
	082. Silvicultură <i>082. Forestry</i>	0821. Silvicultură <i>0821. Forestry</i>	0821.1. Silvicultură și grădini publice <i>0821.1. Forestry and public gardens</i>	240
084. Medicină veterinară	0841. Medicină veterinară¹⁵	0841.1. Medicină veterinară	360	

1	2	3	4	5
	084. Veterinary	0841. Veterinary	0841.1. Veterinary medicine	
09. SĂNĂTATE <i>09. HEALTH</i>	091. Sănătate <i>091. Health</i>	0910. Sănătate publică <i>0919. Public health</i>	0910.1. Medicină preventivă <i>0910.1. Preventive medicine</i>	360
		0911. Stomatologie¹⁵ <i>0911. Stomatology</i>	0911.1. Stomatologie <i>0911.1. Stomatology</i>	360
		0912. Medicină¹⁵ <i>0912. Medicine</i>	0912.1. Medicină <i>0912.1. Medicine</i>	360
		0913. Asistentă medicală și moașe¹⁵ <i>0913. Nursing and midwifery</i>	0913.1. Asistență medicală generală <i>0913.1. General nursing</i>	240
			0913.2. Moașe <i>0913.2. Midwifery</i>	240
		0914. Tehnologie medicală de diagnostic și tratament <i>0914. Medical diagnostic and treatment technology</i>	0914.1. Radiografie <i>0914.1. Radiography</i>	240
			0914.2. Tehnologie radiologică <i>0914.2. Radiology technology</i>	240
			0914.3. Radioterapie <i>0914.3. Radiotherapy</i>	240
			0914.4. Optometrie <i>0914.4. Optometry</i>	240
		0915. Terapie și reabilitare <i>0915. Therapy and rehabilitation</i>	0915.1. Fiziokinetoterapie și reabilitare <i>0915.1. Physiokinetotherapy and rehabilitation</i>	240
0916. Farmacie¹⁵ <i>0916. Pharmacy</i>	0916.1. Farmacie <i>0916.1. Pharmacy</i>	300		
10. SERVICII <i>10. SERVICES</i>	100. Științe ale sportului <i>100. Science of sports</i>	1000. Educație fizică și sport <i>1000. Physical education and sports</i>	1000.1. Educație fizică ^{2,3} <i>1000.1. Physical education</i>	240
			1000.2. Antrenament sportiv <i>1000.2. Coaching activities</i>	240
			1000.3. Organizarea și dirijarea sportului <i>1000.3. Sport</i>	180

1	2	3	4	5
			<i>leadership</i>	
			1000.4. Fitness și programe de recreere <i>1000.4. Fitness and recreation programmes</i>	80
		1001. Educație fizică de recuperare <i>1001. Physical education recovery</i>	1001.1. Kinetoterapie și terapie ocupațională <i>1001.1. Kinetotherapy and occupational therapy</i>	240
	101. Servicii publice <i>101. Personal services</i>	1010. Servicii publice <i>1010. Personal services</i>	1010.1. Servicii publice ¹⁶ <i>1010.1. Personal services</i>	180
		1013. Servicii hoteliere, turism și agrement <i>1013. Hotel, tourism and leisure</i>	1013.1. Servicii hoteliere, turism și agrement <i>1013.1. Hotel, tourism and leisure</i>	180
	103. Servicii ale securității <i>103. Security services</i>	1031. Științe militare¹⁷ <i>1031. Military science</i>	1031.1. Conducerea subunităților de infanterie <i>1031.1. Leading of infantry subunits</i>	180
			1031.2. Conducerea subunităților de artilerie <i>1031.2. Leading of artillery subunits</i>	180
			1031.3. Conducerea subunităților de comunicații și informatică <i>1031.3. Leading of communications and informatics subunits</i>	180
			1031.4. Conducerea logisticii militare <i>1031.4. Leading of military logistics</i>	180
		1032. Protecția persoanelor și a	1032.1. Securitate civilă și publică <i>1032.1. Civil and</i>	180

1	2	3	4	5
		proprietății <i>1032. Protection of person and property</i>	<i>public security</i>	
			1032.2. Servicii de securitate a proprietății <i>1032.2. Property security services</i>	180
			1032.3. Salvatori și pompieri <i>1032.3. Rescuers and firefighters</i>	180
	104. Servicii de transport <i>104. Transport services</i>	1041. Servicii de transport <i>1041. Transport services</i>	1041.1. Servicii de transport și expediție <i>1041.1. Transport and shipping services</i>	240

Note:

¹ Se pot organiza, după caz, programe de studii: Pedagogie socială/Pedagogie (educație) tehnologică/Pedagogia artelor plastice/Pedagogie muzicală/Psihopedagogie etc.

² Studenții de la specialitățile/programele de studii respective, în scopul ocupării funcțiilor didactice în învățământul gimnazial, vor urma, obligatoriu, modulul psihopedagogic, cu un număr de 60 de credite de studii transferabile, și vor obține calificare complexă, de ex.: *istoric, profesor de istorie*;

- pentru ocuparea funcțiilor didactice în *învățământul liceal*, vor deține obligatoriu o calificare în domeniu de cel puțin nivelul 7 ISCED – studii superioare de master, implicit promovarea modulului psihopedagogic.

³ În baza unui ordin special al Ministerului Educației, instituțiile de învățământ superior pot desfășura la ciclul I – licență, în cadrul domeniului *științe ale educației*, precum și la specialitățile/programele de studii conexe disciplinelor școlare instruirea concomitentă în două specialități/programe, în condiții stabilite de Ministerul Educației, implicit promovarea modulului psihopedagogic, cu eliberarea unei singure diplome universitare în două specialități.

⁴ Se pot organiza, după caz, programe de studii: *Dans clasic/Dans sportiv, Dans modern, Dans popular/Dans urban* etc.

⁵ Se pot organiza, după caz, programe de studii: *Arte textile/Ceramică artistică/Metal artistic/Sticlă/Tapiserie/Lemn* etc.

⁶ Se pot organiza, după caz, programe de studii: *Instrumente cu taste/Instrumente orchestrale/Instrumente populare/Instrumente muzică ușoară și jazz* etc.

⁷ Se pot organiza, după caz, programe de studii: *Canto academic/Canto popular/ Canto de estradă și jazz etc.*

⁸ Se pot organiza, după caz, programe de studii: *Dirijare corală/Dirijare simfonică și de operă etc.*

⁹ Se pot organiza, după caz, programe de studii: *Compoziție muzică academică/ Compoziție muzică ușoară și jazz etc.*

¹⁰ Se menționează limba studiată și se pot organiza combinații între 2 limbi străine/clasice în cadrul programului respectiv de studii.

¹¹ Se menționează limba și literatura etniilor conlocuitoare pe teritoriul Republicii Moldova: rusă/ucraineană/găgăuză/bulgară/poloneză/ivrit/idiș etc. și se pot organiza combinații între 2 dintre acestea, inclusiv cu limba română.

¹² Se menționează, după caz, ramura: în energetică/telecomunicații/textile/industria alimentară/construcții/transporturi etc.

¹³ Inclusiv metrologie și standardizare.

¹⁴ Se adaugă, după caz: industriale/agricole/farmaceutice/cosmetice/medical-veterinare etc.

¹⁵ Se organizează studii superioare integrate: licență și master, programe reglementate special în cadrul Uniunii Europene.

¹⁶ Se adaugă, după caz: de ospitalitate/de nutriție/estetologice etc.

¹⁷ Se poate organiza, la ciclul I – licență, în cadrul domeniului de formare profesională 1031. *Științe militare*, instruirea concomitentă în două specialități/programe de studii cu durata studiilor mai mare cu un an și cu eliberarea unei singure diplome universitare în două specialități.

Notă de argumentare

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea
Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, ciclurile: I – licență, II – master, III – doctorat

I. Argument

În vederea implementării prevederilor art.81 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014, Ministerul Educației a elaborat și propune spre examinare proiectul *Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, ciclurile: I – licență; II – master; III – doctorat.*

Proiectul de hotărâre de Guvern a fost elaborat în vederea realizării următoarelor **obiective**:

1. Eliminarea unor contradicții cu documentele europene în domeniul învățământului superior și oferirea unor standarde comune pentru formarea profesională la ciclurile universitare, licență – master - doctorat.

2. Stabilirea unei noi arhitecturi a formării profesionale și cercetării științifice prin reconceptualizarea și compatibilizarea domeniilor și specialităților științifice cu acele de formare profesională pentru asigurarea unei sinergii reale a învățământului superior și științei.

3. Oferirea unor noi domenii de formare profesională, a unor noi programe de studii în conformitate cu schimbările care se produc pe piața muncii și reformele întreprinse în viața social-economică a țării, dar și în sensul consolidării parcursului european al Republicii Moldova.

4. Armonizarea /compatibilizarea actelor de studii eliberate de către instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova cu documentele educaționale europene, în vederea integrării în Spațiul Comun al Învățământului Superior.

5. Implementarea descrierii structurale codificate prin cifre, adoptate de Comisia europeană, pentru asigurarea recunoașterii diplomelor moldovenești peste hotarele țării și promovarea internaționalizării instituțiilor.

6. Gestionarea mai eficientă a resurselor financiare și umane de către instituțiile de învățământ superior prin generalizarea programelor de studii din actualul Nomenclator, implicat, sporirea șanselor de inserție a absolvenților în câmpul muncii din țară și de peste hotare.

II. Esența proiectului

Noul *Nomenclator al domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, ciclurile: I – licență; II – master; III – doctorat*, a fost elaborat în baza recomandărilor Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED-F 2013, puse în aplicare din 2014), elaborate de Comisia europeană în vederea implementării uniforme a cadrului normativ al formării profesionale non-terțiare și terțiare. ISCED reprezintă o ierarhie pe trei niveluri constituită din **domenii fundamentale științifice** (cel mai înalt nivel), **domenii**

generale de studiu (al doilea nivel) și **domenii de formare profesională** (al treilea nivel) și a folosit **sistemul de codificare de patru cifre**.

Actualul Nomenclator al domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, aprobat prin Legea nr.142-XVI din 7 iulie 2005, elaborat în baza standardelor și recomandărilor ISCED-97 și Eurostat, include **8 domenii fundamentale** ale științei, culturii și tehnicii, **25 domenii generale de studiu**, **93 domenii de formare profesională** și **210 de programe de studii** la ciclul I, licență.

Noul Nomenclator este propus pe patru niveluri, precum urmează: **10 domenii fundamentale ale științei, culturii și tehnicii** (cel mai înalt nivel), în cadrul cărora se organizează și desfășoară specialitățile științifice; **26 domenii generale de studiu** (al doilea nivel) în cadrul cărora se elaborează și desfășoară programele la master și doctorat, **70 domenii de formare profesională** (al treilea nivel general de formare profesională) și **170 de specialități/ programe de studii la ciclul I, licență**. Obligatoriu, noul Nomenclator include **sistemul de codificare european de patru cifre**, cu detalierea la programele de licență.

Comparativ cu Nomenclatorul în vigoare, noul Nomenclator conține un șir de **elemente noi**, inclusiv:

1. **2 domenii fundamentale** ale științei, culturii și tehnicii: *Business, administrare și drept și Tehnologii informaționale și comunicații*;

2. **9 domenii generale de studiu**: *Filologie; Business și administrare; Științe chimice; Științe biologice; Științe ale mediului; Științe fizice; Matematică și statistică; Tehnologii informaționale și comunicații, Silvicultură*;

3. **12 domenii de formare profesională**: *Biochimie; Producția vegetală și animală; Proiectarea și administrarea bazelor de date și a rețelelor informaționale; Dezvoltarea și analiza produselor program și a aplicațiilor software; Minerit și extracții; Tehnologii de protecție a mediului, Asistență medicală și moașe; Terapie și reabilitare; Servicii hoteliere, restaurante și servicii de catering etc.*

4. **25 de programe noi de studii**, inclusiv: *Limba și literatura română; Criminologie și științe penale; Ingineria software; Rețele și software de telecomunicații; Proiectarea de produs; Asistența medicală generală; Moașe; Fiziokinetoterapie și recuperare; Optometrie etc.*

Noile domenii de formare și specialitățile au fost incluse în noul Nomenclator odată cu dezvoltarea acestora în sistemul învățământului superior european, precum și pentru deschiderea unor noi oportunități de carieră viitorilor absolvenți. De ex., în cadrul specialității *Optometrie* se pregătesc profesioniști cu competențe în investigarea, corecția și antrenamentul vizual; de asemenea specialiștii optometriști sunt pregătiți pentru acțiuni de promovare a metodelor și structurilor de corecție a vederii, pentru proiectarea și coordonarea activităților de cabinet, pentru implementarea și dezvoltarea unor mecanisme de informare-comunicare cu subiecții umani. Curricula specialității a fost realizată după ultimele

standarde europene, asupra căreia au lucrat experți din Norvegia împreună cu specialiștii de la Catedra de oftalmologie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

În același context menționăm și specialitatea *Criminologie și științe penale* din domeniul Drept, care constituie o specialitate practică ce oferă cunoștințe, deprinderi și priceperi de cunoaștere și acțiune asupra criminalității, corupției și comportamentelor criminale individuale, în vederea asigurării securității criminologice a statului și a societății, comunităților, organizațiilor, instituțiilor, întreprinderilor și indivizilor.

Practica internațională denotă că pregătirea cadrelor criminologice se face la diverse niveluri de instruire (studii colegiale, universitare, master, doctorat) fiind, de regulă, combinată sau încadrată în alte domenii de instruire cum ar fi: psihologia, sociologia, dreptul, activitatea polițienească, sau activitatea de asigurare a securității. În Republica Moldova (dar și în Germania, Spania, Rusia, Polonia, România etc.) tradiția plasează criminologia în blocul științelor penale. Din aceste motive considerăm oportun prevederea specialității *Criminologie și științe penale* în domeniul general de studii Drept. Propunerea respectivă a fost consultată atât cu mediul academic și specialiști notorii în criminologie și drept penal, cât și cu conducerea organelor de drept din țară: Institutul de Cercetări Juridice și Politice al AȘM, Academia Ștefan cel Mare, Asociația Criminologilor din Republica Moldova, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată, Procuratura Generală, Oficiul Central de Probațiune, Centrul Național Anticorupție, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Ministerul Afacerilor Interne.

5. Au fost optimizate / generalizate mai multe domenii și programe de studii în scopul asigurării accesului mai extins la angajare. Or, conceptul formării specialiștilor în cadrul învățământului superior presupune formarea generală la ciclul I, licență, cu specializare / aprofundare ulterioară la ciclul II, master.

Evident, piața muncii din Republica Moldova a suferit în ultimii ani transformări semnificative, care se manifestă, în special, prin reducerea locurilor de muncă în țară. În această situație este necesar de a pregăti cadre calificate, competitive, care ar avea mai largi posibilități de angajare în câmpul muncii. Acesta este raționamentul principal pentru a renunța la dispersarea aceluiași specialități / programe de studii din domeniile *Formarea profesorilor, Științe umaniste, Științe exacte și Științe ale naturii* din Nomenclatorul actual și **abordarea integrată** a acestora, **cu includerea obligatorie a modulului psihopedagogic**, soluție sugerată și de experții europeni.

Această recomandare ne oferă temeiul de a pleda pentru revenirea la reglementarea normativă anterioară actualului Nomenclator și anume: a stabili ca obligatorie pregătirea psihopedagogică pentru toate specialitățile/ programele de studii **conexe disciplinelor școlare**, ca urmare absolvenții să obțină **calificare complexă**, de ex.: *istoric, profesor de istorie; chimist, profesor de chimie etc.*

Totodată, în vederea asigurării accesului mai extins la angajare, instituțiile de învățământ superior pot desfășura, la ciclul I - licență, în cadrul domeniului **științe ale educației**, precum și la specialitățile/ programele de studii **conexe disciplinelor școlare** instruirea concomitentă în **două specialități/ programe**, cu eliberarea unei singure diplome universitare în **două specialități**.

6. Potrivit standardelor și recomandărilor Consiliului Europei, domeniile generale de studiu: 71 Medicină și 721 Farmacie se substituie cu domeniul general de studiu 091 Sănătate, cu programe de formare profesională, reglementate sectorial în cadrul Uniunii Europene: Medicină, Stomatologie, Farmacie, Asistență medicală generală, Moașe.

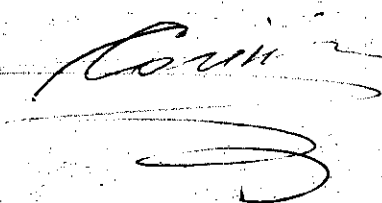
III. Costul implementării. Nu sunt necesare resurse financiare suplimentare, iar acțiunile urmează să fie realizate în limita bugetelor aprobate anual.

IV. Impactul implementării

Implementarea proiectului de Hotărâre de Guvern va contribui la:

- promovarea și susținerea autonomiei academice, manageriale și financiare, ca părți componente ale autonomiei universitare;
- asigurarea continuității ciclurilor de studii universitare: licență – master – doctorat;
- consolidarea triunghiului cunoașterii prin deplasarea accentului de pe cercetarea teoretizată pe cea aplicativă, răspunzând, astfel, nevoilor societății contemporane, care pune mai mare preț pe competențele practice profesionale;
- asigurarea țării cu cadre calificate în conformitate cu nevoile naționale și cerințele pieței muncii.

Ministru

Corina FUSU